

будуть закладати досліди: визначають механічний склад, вологість, рН ґрунту. У результаті виконання цієї роботи студент-біолог отримує цілісну уяву про місце проведення науково-дослідних робіт. Одночасно з цим студент повинен вивчати біологію районуваних культур та ставити розроблені дослідди. Методику постановки дослідди ми пропонуємо викладати під час V семестру в курсі сільське господарство для того, щоб студент, не витрачаючи часу уже весною розпочав виконання дослідди. Під час літньої польової практики студенти отримують необхідні консультації по виконанню другої частини самостійного завдання, тобто науково - дослідницької діяльності по вирощуванні рослин на навчально - дослідній ділянці та інше. Результати цих досліддів студенти захищають у VII семестрі під час вивчення курсів рослинництва та плодоовочівництва.

Таким чином студент-біолог не тільки засвоює теоретичні сільськогосподарські знання, але і самостійно виконує згідно програми цінні науково-дослідні завдання по ґрунтознавству, агрохімії, рослинництву, плодоовочівництву. Він набуває конкретний досвід по вирощуванню рослин, а не абстрактно описує агротехніку, що сприяє зростання його професійної компетентності. Ті студенти які вирішили взяти курсову роботу по «Рослинництву», продовжують дослідди по вирощуванню рослин протягом наступного вегетаційного періоду. На початку V курсу вони захищають високоякісну, науково значиму курсову роботу.

Література

1. Болонський процес: документи /З.І. Тимошенко, А.М. Греков та ін.. - К.: Європ. Ун-ту, 2004. - 169 с.

КОЛИ КРАСА – ПОРУЧ

Машкіна Л.В. (Полтава)

Запашні красуні троянди, сором'язливі ромашки, гордовиті чорнобривці... Дивовижні порухи виникають у душі, коли погляд зустрічається з чудовим витвором матінки-природи – квітами. І як прикро, коли невмолима осінь примушує їх у покорі згортати пелюстки, чорніти. Мимоволі виникає щем.

Однак життя цим квітам можна продовжити. Так, так, вони можуть жити і так само приваблювати зір. Однак для того треба бути чудодійником, знати певні секрети. Цікаво те, що таким чудодійником може стати кожен. Що для цього потрібно?

«Палка любов до природи і бажання творити красу», так вам відкажуть на це запитання у Полтавському еколого-натуралістичному центрі учнівської молоді, яким керує відмінник освіти України Віталій Григорович Бедніна. Саме тут навчають техніці засушування рослин, а потім і складанню оригінальних композицій з сухоцвітів.

Ні, зовсім не проста то справа – правильно підготувати рослини, аби не потемніли, не осипалися пелюстки, не похилилися голівки. Але яка то краса, коли правильно підготовані рослини складаються у букет, чи створюються з них екібано, композиція...

Здавалася б, що простіше: склади квіти у букет (вони ж усі такі красиві!) – і любуйся. Ет, ні! Для всього потрібен не тільки хист, а й певні правила. Є відповідні композиції, що можуть, так би мовити, промовляти до людей, тобто передавати у символах певний сюжет.

Ось приклад: на зеленому килимі з трави – червоні гвоздики. То – символ червоної краплини крові зроненій солдатом Великої вітчизняної війни на рідну землю. Хіба не хвилює розповідь рослин душу людей?.. А ще можна передати такими композиціями не тільки смуток, а й радість, гордість, кохання... Саме такому виду мистецтва навчаються юні флористи під керівництвом Т.О. Заїченко та юні аранжувальники під керівництвом А.О. Мокляк. Недарма роботи Алли Култаєвої, Каті Кабаєвої, Інни Бланер та інших школярюк потрапляють на різні виставки. Колекція сухоцвітів тут величезна: жовтий і роже-

вий деревій, черсак, лонос, ксерантеум, акролінум, статіце, геліхризут...

Вихованці цих гуртків вчатьс я впродовж кількох років мистецтву виготовлення різних робіт – площинних, мініатюрних, об'ємних композицій, колажів з природного матеріалу, флористичних картинок з пір'я, сухоцвітів та бісеру і навіть кольорових атласних стрічок. А вирощують рослини на дослідних ділянках.

Крім вищезгаданих гуртків у Полтавському облЕНЦумі (така скорочена назва центру) – позашкільному навчальному закладі, що є координаційним центром інформаційно-методичної, природоохоронної, дослідницько-експериментальної роботи вчителів і учнів та позашкільних закладів області – працюють й багато інших гуртків. Скажімо, у відділі екології є й такі гуртки – оригамі, народознавства, юних друзів природи, квітників, екологів, комп'ютерного моделювання.

Погодьтесь, для дітей спілкування з природою, дослідницька робота на грядках приносить неоціненну користь, бо вже змалку вчатьс спілкуватися з природою, цінувати красу. Перебуваючи в екологічних експедиціях (наприклад, плаваючи на байдарках), вони виносять неповторні враження, що потім навіть визначають їх подальшу участь, впливають на вибір професії.

Цей заклад є організатором обласного етапу Всеукраїнського конкурсу огляду екологічних агітбригад та екологічних театрів. Активних учасників Всеукраїнських та обласних конкурсів екологічного спрямування запрошують на обласний збір юних екологів, дослідників сільського та лісового господарства, що стали уже традиційними заходами.

Вам доводилося бачити виставки до різних свят, зокрема до Дня вчителя, Дня захисту дітей, Новорічного свята?.. Тож знайте: чарівні композиції з сухоцвітів, здебільшого, справа рук юних гуртківців цього центру.

Свято врожаю восени, а також різноманітні конкурси проводить сільськогосподарський відділ, очолюваний Н.Ю. Порубай.

Центр має власну теплицю площею 200 квадратних метрів, що є своєрідною лабораторією для юних любителів природи. Цілорічно тут квітнуть рослини, випестувані дбайливими дитячими руками. Драцена, аспарагус, геруа, аспідистра... Чого тут тільки не побачиш! А взимку вирощують зелені овочі, навесні – різну розсаду. Діти не тільки працюють, а й відпочивають у профільному таборі «Еколог».

Крім вищепереліченого центр має власну очно-заочну біологічну школу, основним завданням якої є створення умов для творчої самореалізації та всебічного розвитку особистості, залучення до навчання сільських дітей, іде підготовка до вступу у вищі навчальні заклади (центр має угоди з ними про співробітництво).

Про те, щоб з дітей виростили всебічно розвинені, палко залюблені у природу особистості, дбає чудовий колектив, про кожного з працівників якого можна було б розповісти багато цікавого. Адже для того щоб навчати дітей прекрасному, треба теж бути духовно багатим, мати педагогічні здібності. І вони ними володіють.

... Сонце все дужче припікає у вікно, викликає на природу. Незабаром на дослідних ділянках центру знову забувають чарівні рослинки: і лікарські, й маловідомі, виведені шляхом схрещування, і ті, що походять з далеких країв.

Щастя вам, юні екологи у цікавій і корисній справі.

РОЛЬ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ У РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Мірошніченко Т.В. (Полтава)

Науково-дослідна робота студентів на сучасному етапі розвитку вищої школи є важливою складовою частиною навчального процесу і ефективним